

باسمه تعالی

کاربرگ طرحنامه پژوهشی
(Proposal)

تکمیل این کاربرگ هیچگونه حق مادی برای پژوهشگر ایجاد نمی کند، ولی پژوهشگاه خود را موظف به حفظ حقوق معنوی وی می داند.

عنوان طرح:

جریان‌شناسی شعر معاصر افغانستان

ارائه‌دهنده: محمد موسی شفق

خلاصه طرح:

جریان‌شناسی شعر معاصر افغانستان

شعر معاصر افغانستان در طی دهه‌های متفاوت و همگام با تحولات اجتماعی و سیاسی، دچار دگرگونی شده و جریان‌های متفاوتی شکل گرفته است. جریان‌های شعری افغانستان برخاسته از دگرگونی‌هایی است که در سطح سیاست و اجتماع رخ داده و به دنبال خود روایتی را به وجود آورده است. از همین جهت، هر جریان شعری در شعر معاصر، دارای روایت متفاوت و مؤلفه‌های دگرگونه است که با جریان دیگر متمایز می‌شود. در این پژوهش تحولات سیاسی و اجتماعی افغانستان و به دنبال آن، جریان‌های شعر معاصر افغانستان و ویژگی‌های ساختاری و زبانی آن، بررسی می‌شود. باید اشاره کرد که بررسی جریان‌های شعری در افغانستان، همه‌جانبه خواهد بود. همان‌طوری که بررسی علل و عوامل تاریخی و تحولات اجتماعی مورد بررسی قرار خواهد گرفت، عوامل تحولات زبانی و ساختاری شعر، همگام با جریان‌های شعری معاصر در حوزه زبان فارسی نیز قابل بحث است. لذا هر جریان بنفسه از لحاظ نشانه‌های نو بودن فرم و محتوا و ویژگی‌های زبانی قابل بحث خواهد بود.

شعر کلاسیک و آغاز نوآوری؛ شعر چپ، تعریف و ویژگی‌های محتوایی، زبانی و ساختاری آن؛ شعر مقاومت، تعریف و ویژگی‌های محتوایی، زبانی و ساختاری آن؛ شعر مهاجرت (در بخش شعر مقاومت)؛ شعر پسامقاومت و شعر ضد جنگ، از جمله عناوین اصلی این پژوهش خواهد بود.

جریان‌های شعری افغانستان عبارتند از:

ادبیات چپ، شعر مقاومت، شعر مهاجرت، شعر ضد جنگ و شعر پسامقاومت.

شعر چپ: ورود جریان فکری چپ در نیمه دوم قرن بیستم در افغانستان اتفاق افتاده است و بعد از سقوط حکومت داوود خان، جریان سیاسی چپ حاکم شد. به دنبال جریان سیاسی، جریان ادبی نیز تقویت شد و رشد پیدا کرد و شاعران و داستان‌نویسان

بسیاری نسبت به رشد جریان فکری چپ شعر و داستان نوشتند. شاعران مهم شعر چپ عبارتند از: سلیمان لایق، بارق شفیعی و اسدالله حبیب.

شعر مقاومت: جریا اصلی شعر مقاومت، بعد از قیام مجاهدین علیه ارتش سرخ شوروی شکل گرفت که تا پیروزی مجاهدین و شروع جنگ‌های داخلی ادامه یافت. این جریان یکی از مهمترین جریان‌های شعر معاصر افغانستان است که ساختارهای نوی شعری را می‌توان در آن دید. مهمترین شاعران این دوره عبارتند از: خلیل الله خلیلی، براتعلی فدایی، سید ابوطالب مظفری، محمدکاظم کاظمی، محمدشریف سعیدی، زهرا رسولی، سید فضل الله قدسی، قهار عاصی، موحد بلخی، آصف رحمانی، پرتو نادری و...

شعر مقاومت در افغانستان محدود به شعر دوران انقلاب و جنگ علیه کمونیست‌ها نیست و دامنه بیشتری دارد. این نوع شعر، شعر بعد از مشروطیت و زمان ظاهرشاه و داوود خان را نیز شامل می‌شود. یکی از چهره‌های مهم این دوره شعر مقاومت، شهید سید اسماعیل بلخی است. در این پژوهش از این پیشینه نیز بحث خواهد شد.

شعر مهاجرت: این جریان درواقع، جریان «میان‌جریانی» است که در بیرون از افغانستان شکل گرفته است و مهمترین حوزه این جریان جمهوری اسلامی ایران است. شعر مهاجرت درواقع شامل نسلی از شاعران مقاومت و پسامقاومت می‌شود.

شعر پسامقاومت: این جریان شامل آثاری می‌شود که بعد از شعر مقاومت آفریده شده است و دارای ویژگی‌های خاص خودش است. این جریان از لحاظ محتوا، زبان و ساختار تا حدی، از شعر مقاومت متفاوت و متمایز است. شعر ضد جنگ نیز در میان همین جریان شکل گرفته است و خصوص سالهایی که جنگ‌های داخلی در کشور جریان شعله‌ور بود، نمود بیشتر داشت. این جریان شامل شاعران مقاومت و نسل‌های بعد می‌شود و بعضی از چهره‌های این جریان عبارتند از: بشیر رحیمی، سید رضا محمدی، ضیا قاسمی، غلامرضا ابراهیمی، زهرا حسین زاده، شکریه عرفانی، زهرا زاهدی، حمید مبشر، محمدشریف سعیدی، محمدکاظم کاظمی، سید ابوطالب مظفری، قنبرعلی تابش، حسین حیدربیگی، ابراهیم امینی، روح الامین امینی، امان میرزایی، رحیمه میرزایی، معصومه صابری، معصومه احمدی، سید حکیم بینش، حکیم

علی پور، الیاس علوی، هادی هزاره، نقیب آروین، حفیظ الله شریعتی، صادق عصیان، وهاب مجیر، عفیف باختری و...

دگرگونی‌های ادبی که منجر به جریان‌های ادبی در افغانستان شده است و هر جریان دارای ساخت، بافت زبانی و محتوای متفاوت است، برخاسته از نوعی گونگی گفتمان و جریان‌های حاکم بر جامعه و تحولات ساختاری، فکری و سیاسی اجتماعی است. لذا همگام با بررسی سیر تحولات ادبی، تحولات تاریخی و گفتمان‌های حاکم بر اوضاع و احوال اجتماعی و بازه‌های متفاوت زمانی نیز، بایستی مورد کندوکاو قرار بگیرد. (لازم به یادآوری است که در تقسیم‌بندی جریانی ممکن است تعدادی از شاعران شامل دو جریان شعری شوند و در هر زمان، کارنامه متفاوت شعری داشته باشند)

.....

.....

.....

.....

تاریخ ارائه: مدت اجرا:

بودجه پیشنهادی:

ویرایش اول: ☐ دوم: ☐ سوم: ☐ چهارم: ☐

پژوهشکده: فرهنگ، هنر و ارتباطات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

گروه پژوهشی:

محور پژوهشی مرتبط با طرح (بر اساس برنامه پژوهشی سال جاری)

موضوع مرتبط با محور (بر اساس برنامه پژوهشی سال جاری) نوع

پژوهش: ☐ بنیادی ☐ کاربردی

توسعه‌ای ☐

* پژوهش بنیادی: پژوهشی است که در جهت گسترش مرزهای دانش بدون در نظر گرفتن استفاده عملی خاص برای کاربرد آن انجام می‌گیرد.
پژوهش کاربردی: پژوهشی است که استفاده عملی خاصی برای نتایج آن منظور می‌شود و غالباً هم جنبه تجربی و هم جنبه نظری دارد.
پژوهش توسعه‌ای: پژوهشی است که بیشتر جنبه تجربی دارد و به نوآوری یا بهبود در روش‌ها و مکانیزم‌ها و محصولات منجر می‌شود.

۱. مشخصات مجری یا مدیر طرح:

نام و نام خانوادگی: محمد موسی شفق نام پدر: شماره

شناسنامه: محل تولد:

محل صدور: سال تولد: روز ماه

آخرین مدرک تحصیلی (دانشگاهی / حوزوی):

رتبه علمی (دانشگاهی / حوزوی): پایه

استخدامی:

کد ملی:

نشانی محل کار: کد پستی:

نشانی منزل: کد پستی:

تلفن منزل: تلفن محل کار: تلفن همراه: نمابر:

آدرس پست الکترونیک:

سوابق تحصیلی از لیسانس به بعد:

ردیف	مقطع تحصیلی	رشته تحصیلی	محل تحصیل	نام کشور	سال اخذ مدرک
۱					
۲					
۳					
۴					

سوابق شغلی و تجربی (به ترتیب از حال حاضر به قبل):

ردیف	محل کار	سمت	مدت	شهر - کشور
۱				

				۲
				۳
				۴
				۵
				۶

طرح‌های تحقیقاتی انجام داده و یا در حال اجرا:

ردیف	پروژه	محل اجرا	سال اجرا	وضعیت	نوع همکاری	مبلغ
۱						
۲						
۳						
۴						
۵						
۶						
۷						
۸						
۹						
۱۰						

دیگر فعالیت‌های پژوهشی (کتاب، مقاله و ...):

ردیف	عنوان فعالیت پژوهشی	محل	ناشر	سال
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				
۷				

				۸
				۹
				۱۰

۲. بیان مسأله (معرفی دقیق ابعاد موضوع و سؤال(های) تحقیق):

شعر معاصر افغانستان در طی دهه‌های گذشته، دچار تحولات و دگرگونی‌هایی شده است. این تحولات شعری افغانستان، خارج از این که چگونه محتوایی را دربر داشته است، همگام با ادبیات مدرن حرکت کرده و همواره قدم به پیش برداشته و راه‌های جدید و قالب‌های مدرن و پیش‌رو را تجربه کرده است. از سوی دیگر ما شاهد تحولات سیاسی و اجتماعی هستیم که هر تحول سیاسی و فکری، گفتمان‌های متفاوتی را به همراه آورده است مثل جریان سیاسی چپ که با نگاه متفاوتی در افغانستان آمد و گفتمان جدیدی را مطرح کرد. ادبیات چپ در افغانستان همسو با رویکرد فکری چپ سیاسی، کم‌کم شکل گرفت و حالا یکی از جریان‌های تاریخ ادبیات افغانستان است. به دنبال آن شعر مقاومت را داریم که از ارزش‌های دینی، وطنی و فرهنگ مردم سخن می‌گوید و با رویکرد مبارزه با کمونیسم در افغانستان پا به عرصه گذاشته و قد کشیده است. شعر پسامقاومت جریان اخیر شعری افغانستان را شامل می‌شود؛ شعری که بعد از جنگ و با نگاه خاصی به اوضاع و احوال سیاسی اجتماعی به وجود آمده است. این جریان، نوعی نگاه خودش را نسبت به بستر اجتماعی و تحولات افغانستان دارد و همین‌طور ساختارهای نوی را جستجو می‌کند. در جریان‌شناسی شعری افغانستان چند مسئله از محورهای اصلی بحث به شمار می‌رود:

الف) بررسی علل و عواملی که باعث شکل‌گیری هر جریان شعری شده است؛

ب) هر یک از جریان‌های شعری، دارای چه محتوا و روایتی از اوضاع و احوال اجتماعی است و چه واقعیت‌هایی را بازتاب داده است؛

ج) از لحاظ ساختار، نوآوری‌های زبانی و مؤلفه‌های شعر مدرن، در چه جایگاهی قرار دارد؛

د) جریان‌های شعری چه اندازه نسبت به تحولات اجتماعی و فکری، جهت‌دهنده بوده؟

لذا می‌شود در ادامه بررسی این جریان‌ها به سوال‌های زیر توجه کرد:

۱. عوامل اصلی به وجود آمدن جریان‌های شعری در افغانستان چیست؟

۲. شاخصه‌ها و مؤلفه‌های اصلی هر یک از جریان‌های شعری چیست؟

۳. هر یک از جریان‌های شعری دارای چه ویژگی‌های ساختاری و زبانی است و با چه نوآوری‌هایی رو به روییم؟

۴. مهمتری چهره‌های هر جریان شعری کیانند و شعرشان دارای چه ویژگی‌هایی است؟

در صورت نیاز ادامه بحث ضمیمه شود

۳. اهمیت ، ضرورت و اهداف تحقیق:

اهمیت تحقیق: در بستر ادبیات شعری افغانستان خواننده با رویکردهای متفاوتی رو به روست، ولی از نگاه نظری و نقد ادبی هیچگاه این جریان‌ها به شکل ایده آل مورد کندوکاو و بررسی قرار نگرفته و تحلیل نشده است. لذا اهمیت این پژوهش در این است که تحقیق جامع و همه جانبه‌نگر، در این مورد می‌تواند چشم‌انداز مناسبی نسبت به جریان‌های شعری افغانستان باشد که بتوان تفاوت‌های ساختاری و محتوایی را در آن نگریست.

ضرورت تحقیق: نبودن پژوهش و نگاه تحلیلی و بررسی جامع نسبت به جریان‌های شعری معاصر، ضرورت این پژوهش را نشان می‌دهد. در طی دهه‌های گذشته، ما بیشتر با متون آفریده شده رو به روییم و درباره نقد و بررسی و شناخت جریان‌ها پژوهشی صورت نگرفته است. اندک کارهایی هم اگر در طی این سالها انجام شده است، به عنوان نگاه نقطه‌ای و اشاره‌ای است. امید است این پژوهش نگاه تحلیلی جامع در این زمینه باشد.

هدف تحقیق: هدف اصلی این پژوهش رسیدن به شناخت جریان‌های شعری معاصر است و این‌که این جریان‌ها چه چیزی می‌گویند، چه تاثیری در جامعه داشته و از لحاظ ساختار شعری دارای چه ویژگی‌هایی است.

در صورت نیاز ادامه بحث ضمیمه شود

۴. بررسی ادبیات موضوع (پیشینه تحقیق و نوآوری تحقیق حاضر):

نسبت به جریان‌های شعری در افغانستان تاکنون بحث‌های پراکنده در مطبوعات و رسانه‌ها صورت گرفته است، و همین طور آثاری درباره تاریخ ادبیات شعری افغانستان تدوین و نوشته شده است، اما متأسفانه تحقیق و بررسی کلی مبتنی بر شناخت علل و عوامل، ویژگی‌های محتوایی و فرمی این جریان‌ها صورت نگرفته است. اگر پژوهش‌هایی در این زمینه بوده بیشتر در سطح معرفی شاعران و زندگی‌نامه‌شان با رویکرد تاریخ ادبیاتی بوده و البته در این مورد نیز با توجه به خصوصیت اجتماعی افغانستان، بازهم با نگاه جامعی رو به رو نیستیم.

آثاری که تا کنون درباره شعر افغانستان کار شده است عبارتند از:

تاریخ ادبیات افغانستان / احمدعلی کهزاد؛

تاریخ ادبیات افغانستان (پنج استاد) احمدعلی کهزاد، علی محمد زهما، علی احمد نعیمی، محمدابراهیم خان صفا و میرمحمد خان غبار؛

افغانستان در غربت / حسن انوشه و حفیظ الله شریعتی؛

تاریخ ادبیات بلخ / صالح محمد خلیق؛

چشم انداز شعر امروز افغانستان / قنبرعلی تابش؛

شعرای عصر حاضر افغانستان / جلیل صابری هروی؛

تحلیل شعر مهاجرت افغانستان / گل‌نسا محمدی؛

نمونه‌های شعر امروز افغانستان / چنگیز پهلوان؛

ویژه شعر افغانستان / مجله شعر شماره ۱۴؛

ویژه شعر پسا مقاومت / مجله ادبیات معاصر، شماره ۳؛

شعر پایداری / پرتو نادری؛

درختان تبعیدی / ضیا قاسمی و محمدعلی مؤدب؛

و...

همچنین، درباره شعر معاصر و شعر مقاومت پایان‌نامه‌هایی جسته و گریخته تدوین شده و همین‌طور، مقالات پراکنده‌ای در طول چند دهه نسبت به جریان‌های شعری در مطبوعات افغانستان و ایران نوشته و به چاپ رسیده است.

نوآوری تحقیق حاضر: در این پژوهش می‌توان نگاه جامع و کاملی نسبت به کلیت جریان‌های حدود صدسال شعر افغانستان داشت، با واکاوی علل و عوامل بیرونی و تحلیل

و بررسی محتوایی و فرمی آن؛ امری که تاکنون به شکل کلی انجام نشده است و جایگاه چنین پژوهشی در ادبیات شعری افغانستان خالی است. البته اگر توفیقی بود و کار به سرانجام رسید. در این پژوهش در نظر است که علاوه بر جریان‌شناسی و ذکر علل و عوامل سیاسی اجتماعی به وجود آورنده جریان‌های شعری، بحث ساختاری و زبانی نیز صورت بگیرد. چنان که می‌دانیم، جریان‌های شعری افغانستان همانطوری که به نحوی بیان‌کننده محتوا و ایده خاصی بوده است، از لحاظ نوآوری زبانی و ساختاری نیز به مرور دچار دگردیسی شده است و جریانی نسبت به جریان دیگر از این حیث متفاوت است.

در صورت نیاز ادامه بحث ضمیمه شود

۵. چهارچوب نظری، فرضیه‌ها یا ابعاد پژوهش:

در این پژوهش بر مبنای نظریه خاصی ادبی بحث نخواهد شد، بلکه بحث اصلی به طور کلی بر مبنای نظریات نقد ادبی خواهد بود که در کلیت نقد ادبی و در طول تاریخ ادبیات مدرن و زبان شکل گرفته و معیارهایی را نسبت به ادبیات پیش‌رو مطرح کرده است.

این پژوهش از آخرین نسل شعر کلاسیک و آغاز نوآوری شروع می‌شود و شعر چپ، شعر مقاومت، مهاجرت و شعر پسامقاومت را دربرمی‌گیرد. در این پژوهش، نسبت به همه جریان‌ها، دو مقوله مهم مورد بحث قرار خواهد گرفت:

۱. بررسی جریان‌ها، بستر تاریخی و تحولات اجتماعی؛

۲. ویژگی‌های ساختاری و زبانی و نسبت آن با ادبیات مدرن و مقایسه‌اش با ادبیات دیگر حوزه‌های شعر فارسی، مخصوصاً جریان شعری در حوزه ایران.

در صورت نیاز، ادامه بحث ضمیمه شود.

۶. متغیرها یا مفاهیم اساسی تحقیق و تعریف عملیاتی آنها:

۱. شعر کلاسیک: جریان شعری‌ای که بیشتر سبک هندی را با ساختار کلاسیک دنبال می‌کرد.

۲. شعر چپ: شامل ادبیاتی می‌شود که با مضامین کارگری و دیدگاه کمونیستی شکل گرفته است.

۳. شعر مقاومت: شعری که از ارزش‌های دینی و پایداری مردم علیه کمونیست‌ها سخن می‌گوید و دارای ویژگی‌های محتوایی و زبانی متفاوت است.

۴. شعر مهاجرت: شعری که در حوزه‌های مهاجرت مثل ایران، پاکستان و اروپا شکل گرفته است و علاوه بر ویژگی‌های مقاومتی در زمان جهاد، دارای ویژگی‌ها، نشانه‌ها، تصاویر و درونمایه مهاجرتی نیز است.

۵. شعر پسامقاومت: جریان شعری که بعد از پیروزی مجاهدین به وجود آمده است و علاوه بر تفاوت محتوایی با شعر مقاومت، از تعدد مضامین و تنوع قالب شعری برخوردار است و سعی بر نوآوری دارد.

۷. واژه‌های کلیدی (متفاوت از واژه‌های مندرج در عنوان طرح):

شعر کلاسیک، ادبیات چپ، نوگرایی، ادبیات مقاومت، روایتگری، زبان ، شعر حماسی، ادبیات جنگ، شعر پسامقاومت، شعر ضد جنگ، شعر مهاجرت.

۸. نقاط تمرکز تحقیق (موضوعی، مکانی، زمانی):

موضوعی: تمرکز بحث جریان‌شناسی شعر افغانستان است. جریان‌های اصلی مثل ادبیات چپ، شعر مقاومت و پسامقاومت موضوع اصلی در این پژوهش است. جریان شعر مهاجرت و شعر ضد جنگ نیز در ضمن جریان‌ها بحث خواهد شد. از آنجایی که اصل بحث پیرامون جریان‌شناسی شعر افغانستان و عوامل، مؤلفه‌های زبانی و ساختاری آن است، مکان‌مند و زمان‌مند نیز می‌تواند باشد.

زمانی: در این پژوهش بازه زمانی خاصی در نظر گرفته شده است که از واپسین شعرهای کلاسیک در افغانستان تا شعر پسامقاومت، بحث خواهد شد (حدود صد سال). مکانی: این پژوهش جریان‌های شکل‌گرفته در مکان‌های خاصی را دربر می‌گیرد؛ جریان‌های داخل افغانستان و خارج از کشور مثل حوزه ایران، پاکستان و... هدف این تحقیق خواهد بود.

۹. روش شناسی پژوهش:

۹-۱. روش تحقیق:

[☐ توصیفی] [☐ تحلیلی] [☐ کمی]
[☐ کیفی]

توضیح: این پژوهش از روش توصیفی و تحلیلی برخوردار خواهد بود. جریان‌های شعری بر اساس رویکردها و نشانه‌هایی که هویت بخش آن جریان است و آن جریان را از جریان

دیگر متفاوت می‌سازد، تحلیل و توصیف خواهد شد. همین‌طور درباره نوآوری‌های زبانی و ساختاری، بر مبنای نظریه‌های نقد ادبی تحلیل خواهد شد.

۲-۹. شیوه گردآوری اطلاعات:

☐ مصاحبه

☐ مشاهده

☐ کتابخانه‌ای

☐ پرسشنامه

☐ سایر لطفاً ذکر شود.

شیوه اصلی در این تحقیق کتابخانه‌ای است. چون بحث از جریان‌های شعری افغانستان مستلزم آن است که همه آثار تاریخی همان بازه زمانی و آثار شعری آفریده شده در هر جریانی و همین‌طور آثار و نوشته‌هایی که در مورد جریان‌های شعری و ویژگی‌های آنها، بابتی را باز کرده باشد، مورد مطالعه و بررسی قرار بگیرد. از این روی، سنگینی پژوهش کتابخانه‌ای خواهد بود. اما مشاهده و مصاحبه نیز می‌تواند راه مناسبی برای گردآوری بخشی از اطلاعات باشد.

۳-۹. فنون توصیف داده‌ها (آمار توصیفی):

در آمار توصیفی بر روی خصوصیت قابل روئیت یک مجموعه از داده‌ها تمرکز صورت می‌گیرد. به عبارتی، آمار توصیفی، برای توصیف مجموعه اسناد و آثار و مشاهداتی است که نسبت به بررسی جریان‌های ادبی موجود، به کار می‌رود و در روند کلی دستیابی به فهم مطالب استفاده خواهد شد. این آمار بر خلاصه کردن ویژگی‌های اصلی یک مجموعه اسناد و داده متمرکز است. در این پژوهش می‌توان از این روش بهتر استفاده کرد.

۹-۴. فنون تحلیل داده‌ها (آمار استنباطی):

آمار استنباطی مبتنی و استوار بر پیش‌بینی است نه بیان واقعیت‌ها، لذا به نظر می‌رسد در این پژوهش چندان کارایی نخواهد داشت. این تحقیق مبتنی بر بیان واقعیت‌های رخ داده است نه پیش‌بینی.

۹-۵. جامعه آماری: (این تحقیق با بررسی یا مطالعه یا مشاهده چه اسناد، مدارک، افراد یا اشیایی اجرا می‌شود؟)

منابع اصلی این تحقیق آثاری شعری‌ای است که در طول بازه زمانی در نظر گرفته شده، آفریده شده است. بدون مطالعه این آثار نمی‌شود گامی به سوی پژوهش دقیق و عینی برداشت. منابع دیگر می‌تواند کتب تاریخی، مقالات و کتابهایی باشد که تحولات تاریخی و سیاسی کشور را پوشش داده است. همین‌طور مقالاتی که درباره ادبیات شعری افغانستان نوشته شده و نقد و تحلیل کرده است. همچنین مصاحبه با شاعران و شاهدان چند دهه ادبیات افغانستان نیز می‌تواند شکل دهنده منابع این تحقیق باشد.

۹-۶. نمونه‌گیری: ☐ تمام شماری می‌شود ☐ انجام نمی‌گیرد

☐ انجام می‌گیرد

نمونه‌گیری به روش با حجم یا تعداد
نمونه انجام می‌پذیرد.

۱۰. سازماندهی پژوهش (فصل‌بندی):

فصل اول: مفاهیم و کلیات

الف. مقدمه

ب. مفاهیم و کلیات؛

ج. پیشینه، اهمیت و ضرورت؛

د. روش تحقیق و نتیجه آن؛

هـ. هدف تحقیق؛

و. کلید واژگان.

فصل دوم: شعر کلاسیک و آغاز نوگرایی

الف. تحلیل سبکی شعر کلاسیک و مقایسه‌اش با حوزه شعری ایران در دوره «بازگشت»؛

ب. ویژگی‌های زبانی شعر کلاسیک؛

ج. آغاز نوگرایی و شعر مشروطیت؛

د. ویژگی‌های زبانی شعر مشروطیت؛

هـ. محتوای شعر مشروطیت؛

و. شاعران دوره شعر کلاسیک و مشروطیت.

فصل سوم: شعر چپ یا شعر کارگری

الف. ورود ایدئولوژی چپ در افغانستان؛

ب. شکل‌گیری ادبیات چپ؛

ج. ویژگی‌های محتوایی ادبیات چپ؛

د. ویژگی‌های زبانی و ساختاری شعر چپ؛

هـ. قالب‌ها و نوآوری در شعر چپ؛

و. مهمترین شاعران چپ.

فصل چهارم: شعر مقاومت و پایداری

الف. تعریف ادبیات مقاومت و پایداری؛

ب. پیشینه ادبیات مقاومت؛

- ج. ویژگی‌های زبانی شعر مقاومت؛
- د. رویکرد محتوایی شعر مقاومت؛
- هـ. قالب‌ها و نوآوری‌ها در شعر مقاومت؛
- و. مفاهیم سیاسی و دینی در شعر مقاومت؛
- ز. اسطوره‌گرایی در شعر مقاومت؛
- ح. شعر مهاجرت و شعر مقاومت (میان‌جریانی)؛
- ط. شاعران جریان شعر مقاومت.

فصل پنجم: شعر پسامقاومت

- الف. پیروزی مجاهدین، جنگ‌های داخلی و آغاز شعر پسامقاومت؛
- ب. شاخصه‌های اصلی شعر پسامقاومت؛
- ج. رویکرد محتوایی شعر پسامقاومت؛
- د. قالب‌ها و نوآوری‌های زبانی و ساختاری شعر پسامقاومت؛
- هـ. شعر پسامقاومت؛ ادبیات زنان و زبان زنانه؛
- و. گم شدن روایت و فصل رخوت و فترت؛
- ز. شاعران پسامقاومت.

۱۱. حجم کمی (تقریبی) گزارش نهایی: صفحه ۳۰۰ کلمه‌ای

این پژوهش حجم زیادی را دربر خواهد گرفت اگر به شکل مفصل به موضوع پرداخته شود؛ چون که تنها نفس جریان‌های شعری بررسی نمی‌شود، بلکه جریان و تحولات تاریخی و سیاسی کشور نیز بررسی خواهد شد. بدون بررسی تحولات سیاسی نمی‌توان به تنهایی به جریان‌های شعری پرداخت. تحولات تاریخی از آن روی مهم است که بستر اصلی و خاستگاه جریان‌های ادبی است. (اما پژوهشکده می‌تواند حجم مشخصی را در نظر بگیرد و تحقیق طبق همان ظرفیت عیار خواهد شد.)

۱۲. نتایج قابل انتظار از طرح:

۱. رفع مشکل اصلی دستگاه متبوع ☐
دستورالعمل یا استاندارد ☐
 ۲. فراهم آوردن دانش فنی کاربردی ☐
 ۳. تهیه سند راهبردی ☐
 ۴. تهیه آیین نامه،
۵. تدوین طرح جامع ☐
 ۶. سایر موارد ذکر شود:
- انتظار می رود با این طرح بتوان به پژوهش نسبتاً کامل و جامع نسبت به جریان های شعری افغانستان دست یافت و تحقیق جامع و یکدستی را پیش رو داشت.

۱۳. مهم‌ترین منابع و مآخذ فارسی و خارجی:

ردیف	نام خانوادگی، نام	عنوان کتاب یا مقاله	مترجم	عنوان فصل نامه	محل نشر	ناشر	سال انتشار
۱	خلیل الله خلیلی	دیوان خلیل الله خلیلی			تهران	عرفان	۱۳۸۵
۲	سید ابوطالب مظفری و سید نادر احمدی	شعر مقاومت افغانستان (دفتر دوم)			تهران	حوزه هنری	۱۳۷۲
۳	میرمحمدصدیق فرهنگ	افغانستان در پنج قرن اخیر			تهران	عرفان	۱۳۸۵
۴	مسعود میرشاهی	شعر زنان افغانستان			تهران	شهاب	۱۳۸۳
۵	محمدکاظم کاظمی	پیاده آمده بودم			تهران	حوزه هنری	۱۳۷۲
۶	سید قاسمی و محمدعلی مؤدب	درختان تبعیدی			تهران	شهرستان ادب	۱۳۹۲
۷	مؤسسه دری			فصلنامه خط سوم	مشهد	موسسه دری	۱۳۸۱
۸	بنیاد اندیشه			فصلنامه	کابل	بنیاد اندیشه	۱۳۹۸

			«ادبیا ت معا صر»	شه			
۹	سید ابوطالب مظفری	گزیده ادبیات معاصر			تهران	نیسه تان	۱۳۷ ۸
۱۰	محمد بشیر رحیمی	گزیده ادبیات معاصر			تهران	نیسه تان	۱۳۷ ۸
۱۱	قنبرعلی تابش	آدمی پرنده نیست			تهران	عرفان	۱۳۸ ۵
۱۲	براتعلی فدایی	دریای خون			مشهد	مجموعه د ع مهاجرین مسلم ان	۱۳۶ ۵
۱۳	محمد شریف سعیدی	آهسته رفتن چاقو			تهران	عرفان	۱۳۹ ۲
۱۴	محمد غلام غلامی	جنگنامه			کابل	انجمن تاریخ افغانستان	۱۳۶ ۳
۱۵	میر غلام محمد غبار	افغانستان در مسیر تاریخ			تهران	مرکز نشر انقلاب	۱۳۶ ۶

۱۳۶۰	کابل		بادبان	سلیمان لایق	۱
					۶

۱۴. هزینه‌های پرسنلی* :

(این قسمت مربوط به پژوهشکده می‌شود چون که تعیین‌کننده منابع مالی را پژوهشکده مشخص خواهد کرد)

ردیف	نام و نام خانوادگی	مسئولیت در طرح و نوع همکاری	سطح تحصیلات	رشته تخصصی	ساعات کار در ماه	مدت همکاری	مبلغ پرداختی در ماه	هزینه
۱								
۲								
۳								
۴								
۵								
							جمع هزینه	

*براساس ضوابط آئین‌نامه‌های پژوهشی

۱۵. سایر هزینه‌ها (تهیه منابع، چاپ و انتشار، مسافرت و...):

ردیف	شرح	هزینه	ردیف	شرح	هزینه
۱			۵		
۲			۶		
۳			۷		
۴			۸		
مبلغ کل هزینه‌های اجرای طرح					

۱۶. مراحل، زمانبندی اجرای تحقیق و شرح خدمات :

ردیف	عنوان مرحله	شرح خدمات	پیش بینی زمان و درصد پیشرفت کار		درصد پرداخت	نحوه ارائه گزارش
			زمان لازم (روز)	درصد پیش رفت کار		
۱	صفر		۰	۰	۲۰*	بدون ارائه گزارش
۲	نظر مجری	ارائه گزارش مرحله اول			۳۰	
۳	نهایی	ارائه گزارش نهایی		۱۰۰	۵۰	

* پرداخت ۲۰٪ از کل اعتبار قرارداد با اخذ تضمین به عنوان پیش پرداخت.